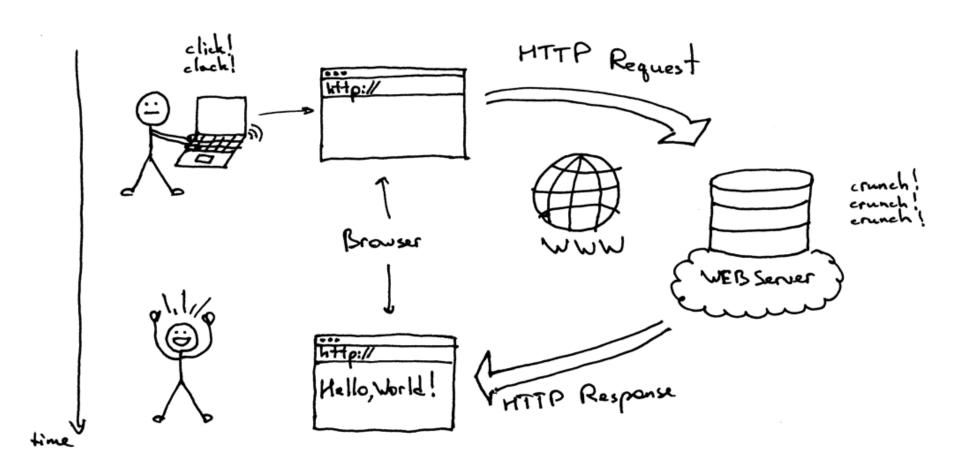

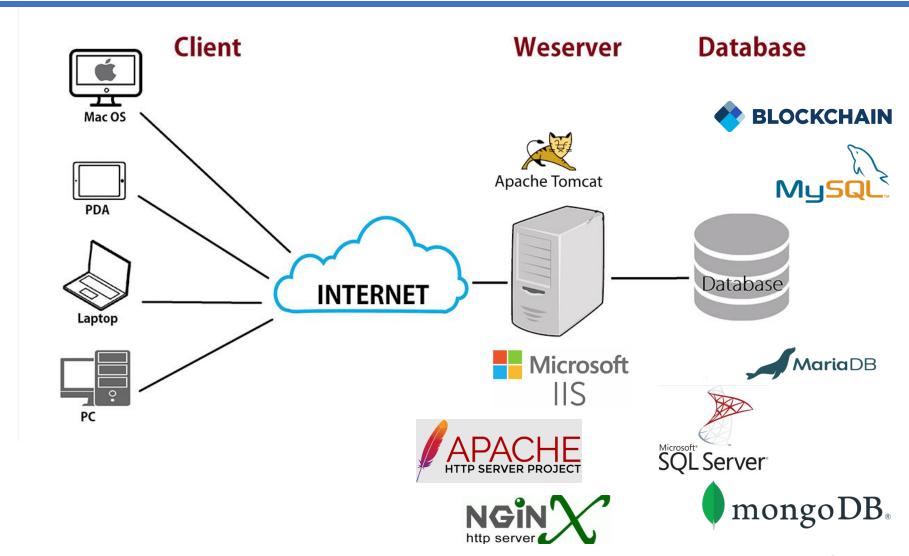
Nguyên tắc hoạt động của web

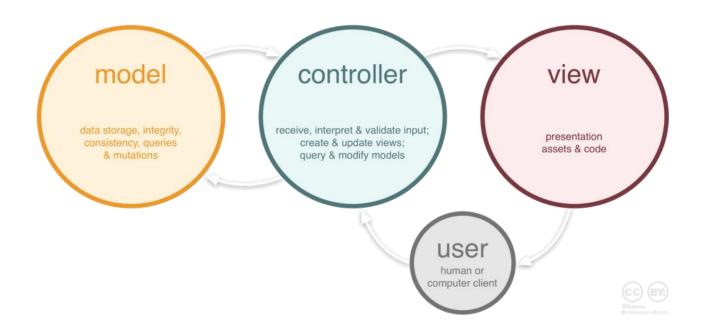
Nguyên tắc hoạt động của web

Mô hình MVC

Model

Model nghĩa là các dữ liệu cần thiết để hiển thị ở View.

View

View đại diện cho các thành phần UI như XML, HTML. View sẽ hiển thị dữ liệu đã qua xử lý từ Controller.

Controller

Controller có trách nhiệm xử lý các yêu cầu (request) được gửi đến. Nó sẽ xử lý các dữ liệu của người dùng qua Model và trả về kết quả ở View

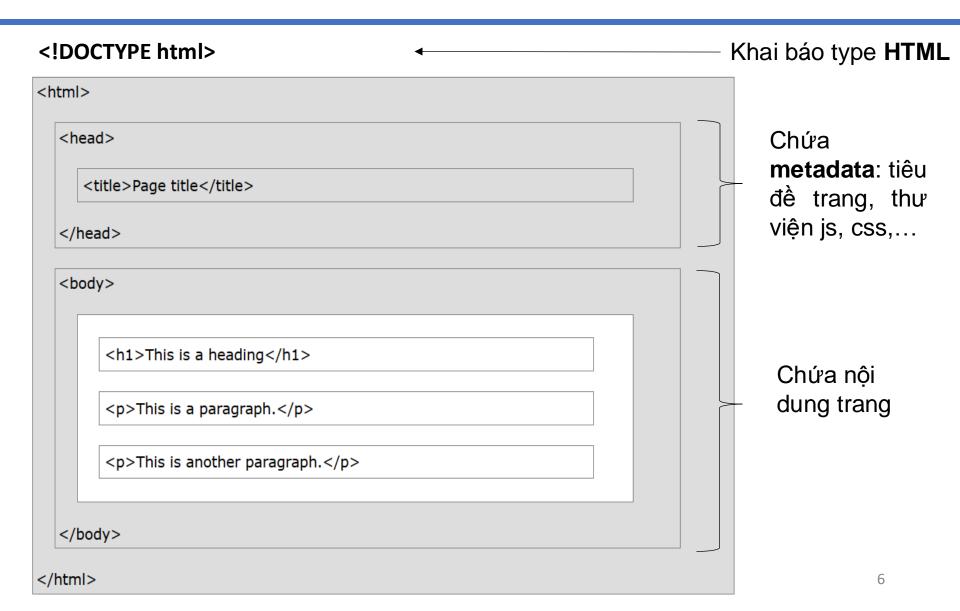
Hyper Text Markup Language

- Là standard markup language dùng tạo ra trang web
- Các thành phần HTML (tag) tạo nên cấu trúc của trang web
- Trình duyệt (browser) sẽ không hiển thị tag mà biểu diễn nội dung của chúng

Cấu trúc trang web

HTML Form

 Định nghĩa form để thu thập dữ liệu nhập vào từ người dùng

```
<form>
...
Password

</form>
```

• Thuộc tính (attributes) cơ bản của form:

HTML Form - Attributes

- Action: chỉ định URL sẽ gửi dữ liệu của form
- Method: chỉ định phương thức gửi dữ liệu

■GET:

- •Thêm dữ liệu vào URL dạng name=value → dữ liệu sẽ bị nhìn thấy → Không gửi dữ liệu nhạy cảm
- ■Độ dài URL: khoảng 3000 ký tự
- ■Có thể lưu history, bookmark

■POST:

- ■Dữ liệu thêm vào Body của HTTP request
- Không giới hạn kích thước
- Không thể bookmark

```
/test/demo_form.php?name1=valu
e1&name2=value2
```

POST /test/demo_form.php HTTP/1.1 Host: w3schools.com name1=value1&name2=value2

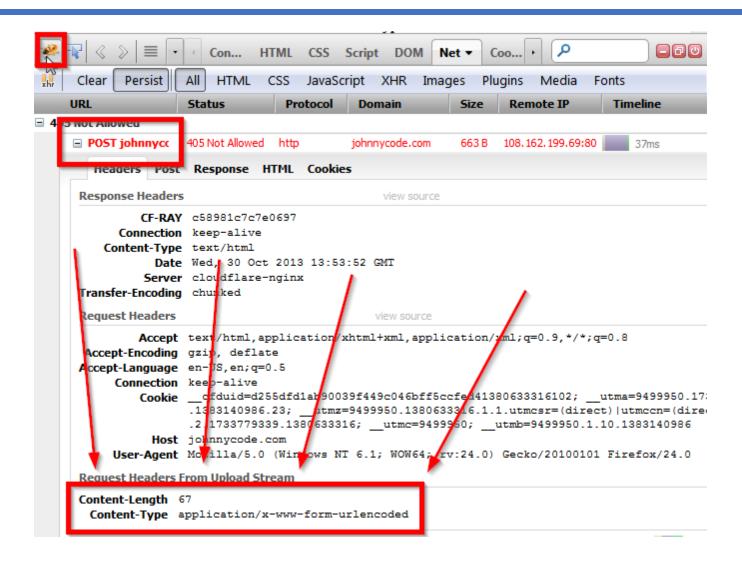
HTML Form - Attributes

- Name: tên của form, dùng để tham chiếu
- Enctype
  - application/x-www-form-urlencoded: (mặc định)
     tất cả các ký tự được mã hóa trước khi gửi
  - multipart/form-data: không mã hóa ký tự, bắt buộc khi sử dụng file upload
  - text/plain: khoảng trắng thành +, còn lại không mã hóa

Thuộc tính enctype trong <form>

HTML Form – The con

- <input> có các loại (type):
  - Hidden
  - Text
  - **Submit** button ↔ <button>
  - Radio
  - Checkbox
  - Button ↔ <button>
  - Reset
  - Password
  - Number
- <select> ↔ <datalist>
- <textarea>

https://www.w3schools.com/html/html_form_elements.asp https://www.w3schools.com/html/html_form_input_types.asp

- Ngôn ngữ lập trình thông dịch cấp cao
- JS dùng lập trình hành vi trang web
  - HTML định nghĩa nội dung
  - CSS dùng để định dạng trang web
- Không chỉ dùng cho web
  - Nhiều chương trình server và desktop, như Node.js
  - CSDL: MongoDB, CouchDB
- Tham khảo: https://www.w3schools.com/Js/default.asp

JavaScript có thế đặt ở đâu?

- Trong file HTML:
  - JS code đặt giữa <script> và </script>
  - JS code có thể đặt trong file .js riêng
    - Khai báo trong file HTML cần dùng với thuộc tính src (source) = "URL"
    - Ưu điểm:
      - Tách biệt code với HMTL
      - Dùng lại code
      - Dễ đọc và bảo trì
      - Cache JS để tăng tốc độ load trang
  - Thẻ <script> có thể đặt tại <head> hoặc <body>

JavaScript có thể làm gì?

Thay đổi nội dung của thẻ HTML

document.getElementById('demo').innerHTML = 'Hello JS';

Thay đổi giá trị Attribute

```
document.getElementById("demo").style.fontSize = "35px";
or
document.getElementById('demo').style.fontSize = '35px';
```

Ẩn và hiện thành phần HTML

```
document.getElementById("demo").style.display = "none";
or
document.getElementById('demo').style.display = 'none';
document.getElementById("demo").style.display = "block";
```

JavaScript – Ví dụ


```
<!DOCTYPE html>
<html>
<head>
<script>
function myFunction() {
   document.getElementById("demo").innerHTML = "Paragraph changed.";
</script>
</head>
<body>
<h1>A Web Page</h1>
A Paragraph
<button type="button" onclick="myFunction()">Try it</button>
</body>
</html>
```

JavaScript – Hiển thị dữ liệu

- <element>.innerHTML: hiện trong HTML element
- document.write(): hiện trong HTML
- window.alert(): hiện trong cửa sổ popup

window.console.log(): hiện trong console của

trình duyệt Elements Console Sources Network +a.html × top Filter $\times$ I'm fine. Thanks, and you? This page says > Hello. How are you? OK

JavaScript Function

- Block code thực hiện nhiệm vụ cụ thể khi được gọi:
  - Khi có event (click vào nút)
  - Được gọi từ JS code
  - Tự động (tự gọi)
- Định nghĩa:

JavaScript - Object

Định nghĩa:

```
var person = {
    firstName: "John",
    lastName : "Doe",
    id : 5566,
    fullName : function() {
       return this.firstName + " " + this.lastName;
    }
};
```

JavaScript - Object

- Sử dụng:
  - Truy cập thuộc tính:
    - objectName.propertyName
    - objectName.propertyName
  - Truy cập phương thức: objectName.methodName()

```
// Display some data from the object:
document.getElementById("demo").innerHTML =
    "This is " + person.fullName;
</script>
```

 Lưu ý: KHÔNG KHAI BÁO String, Number và Boolean như Object

JavaScript Event

- HTML Event là thứ xảy ra với HTML elements:
  - Khi trang web load xong
  - Thay đổi giá trị input
  - Click vào button
  - ...
- JS cho phép phản ứng lại event: xử lý, xác thực input, hoạt động của người dùng và trình duyệt

JavaScript Event

Thêm trực tiếp vào thuộc tính event của HTML element

<element event='some JavaScript'>

- Truyền hàm vào thuộc tính event của HTML element
  - <element event="<tên_function()>">

JavaScript Event

Event	Description		
onchange	An HTML element has been changed		
onclick	The user clicks an HTML element		
onmouseover	The user moves the mouse over an HTML element		
onmouseout	The user moves the mouse away from an HTML element		
onkeydown	The user pushes a keyboard key		
onload	The browser has finished loading the page		

https://www.w3schools.com/Js/js_events_examples.asp

JavaScript Form

- Kiểm tra thông tin form bằng JS
- Ví dụ: ngăn submit nếu input rỗng

```
<form name="myForm" action="/action_page.php" onsubmit="return validateForm()"</pre>
method="post">
Name: <input type="text" name="fname">
<input type="submit" value="Submit">
</form>
function validateForm() {
    var x = document.forms["myForm"]["fname"].value;
    if (x == "") {
        alert("Name must be filled out");
        return false;
```

JavaScript Form

Kiểm tra tự động bằng thuộc tính required

Kiểm tra dữ liệu

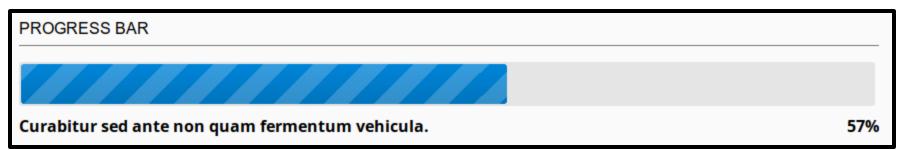

- Đảm bảo input: chính xác, rõ ràng và hữu dụng
- Một số loại:
  - Phải nhập giá trị
  - Ngày
  - Số
- Thực hiện:
  - Server side: sau khi gửi đến server
  - Client side: trước khi gửi

Asynchronous JavaScript And XML

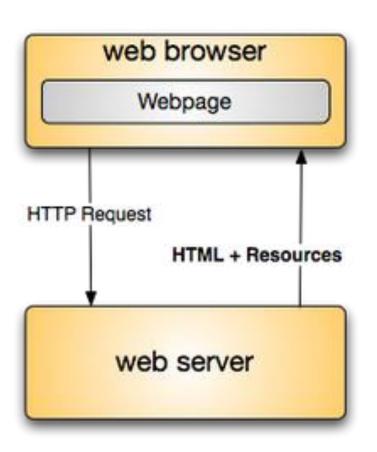
- Giới thiệu:
  - Không là ngôn ngữ lập trình
  - Là sự kết hợp: XHR, JS và HTML DOM
- Chức năng:
  - Đọc dữ liệu từ server sau khi trang đã load
  - Cập nhật trang web mà không cần reload
  - Gửi dữ liệu "ngầm" đến server

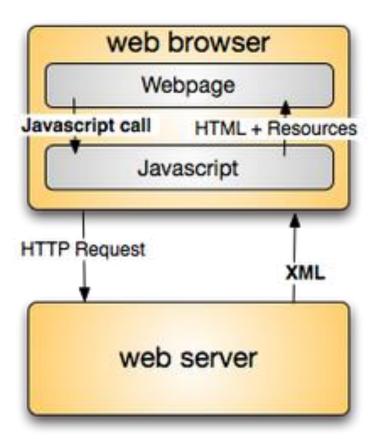
Ajax

Traditional web model

AJAX web model

Ví dụ: GET


```
<script>
function loadDoc() {
   var xhttp = new XMLHttpRequest();
   xhttp.onreadystatechange = function() {
      if (this.readyState == 4 && this.status == 200) {
            document.getElementById("demo").innerHTML = this.responseText;
      }
    };
   xhttp.open("GET", "demo_get2.asp?fname=Henry&lname=Ford", true);
   xhttp.send();
}
</script>
```

Ví dụ: POST


```
function loadDoc() {
  var xhttp = new XMLHttpRequest();
  xhttp.onreadystatechange = function() {
    if (this.readyState == 4 && this.status == 200) {
       document.getElementById("demo").innerHTML = this.responseText;
    }
  };
  xhttp.open("POST", "demo_post2.asp", true);
  xhttp.setRequestHeader("Content-type", "application/x-www-form-urlencoded");
  xhttp.send("fname=Henry&lname=Ford");
}
</script>
```

jQuery

 Thư viện JS, làm đơn giản việc lập trình JS và dễ dàng để học

Write less, do more

- Nhiều công ty lớn dùng:
  - Google
  - Microsoft
  - IBM
  - Netflix

jQuery – Cú pháp

\$(selector).action()

- \$: định nghĩa, truy cập jQuery
- (selector): tim HTML element
- action(): hành động muốn thực hiện
- Ví dụ:
  - \$(this).hide(): ẩn element hiện tại
  - \$("p").hide(): ẩn tất cả
  - \$(".test").hide(): ẩn tất cả element có class="test"
  - \$("#test").hide(): an element có id="test"

jQuery

 Event Document đã load xong: ngăn thực thi code khi chưa load xong page

```
$(document).ready(function(){
    // jQuery methods go here...
});

$(document).ready(function(){
    $("button").click(function(){
        $(".test").hide();
    });
});
```

jQuery Event

Mouse Events	Keyboard Events	Form Events	Document/Window Events
click	keypress	submit	load
dblclick	keydown	change	resize
mouseenter	keyup	focus	scroll
mouseleave		blur	unload

Cú pháp:

```
$("p").click(function(){
   // action goes here!!
});
```

jQuery - AJAX get()

- Cú pháp: \$.get(URL, callback);
  - URL: chỉ URL muốn request
  - Callback: tên hàm thực thi
- Ví dụ:

```
$("button").click(function(){
    $.get("demo_test.asp", function(data, status){
        alert("Data: " + data + "\nStatus: " + status);
    });
});
```

jQuery - AJAX post()

- Cú pháp: \$.post(URL, data, callback);
  - URL: chỉ định URL muốn request
  - Data: dữ liệu muốn gửi
  - Callback: tên hàm muốn thực thi
- Ví dụ:

```
$("button").click(function(){
    $.post("demo_test_post.asp",
    {
        name: "Donald Duck",
        city: "Duckburg"
    },
    function(data, status){
        alert("Data: " + data + "\nStatus: " + status);
    });
});
```

PHP

- Ngôn ngữ phía server → tạo web động
- Được sử dụng rộng rãi, miễn phí, nguồn mở, hiệu quả
- Canh tranh với ASP
- Đủ manh:
  - Làm core cho hệ thống blog lớn (WP)
  - Chạy mạng xã hội lớn nhất (FB)
- Đủ dễ:
  - Cho người bắt đầu học

PHP

- Đa nền tảng: Windows, Linux, Unix, Mac OS,...
- Tương thích với hầu hết server: Apache, Nginx, IIS,...
- Hỗ trợ nhiều loại CSDL

PHP

- Đuôi file: *.php
- Cú pháp:

<?php <Mã nguồn PHP> ?>

- Cặp thẻ php có thể đặt bất kỳ đâu
- Biến bắt đầu bằng: \$
- Lưu ý:
  - Từ khóa (if, else,...), hàm, class: Không phân biệt Hoa thường
  - Biến có phân biệt chữ Hoa và thường

PHP – Ví dụ


```
<!DOCTYPE html>
<html>
    <body>
        <?php
            $color = "red";
            echo "My car is " . $color . "<br>";
            echo "My house is " . $COLOR . "<br>";
            ECHO "My boat is " . $coLOR . "<br>";
    </body>
                     My car is red
</html>
                     My house is
                     My boat is
```

PHP – SuperGlobal

Truy cập bất kỳ đâu:

- \$GLOBALS
- \$_SERVER
- \$_REQUEST
- \$ POST
- \$_GET
- \$ FILES
- \$_ENV
- \$_COOKIE
- \$_SESSION

PHP - SuperGlobal

Element/Code	Description
\$_SERVER['PHP_SELF']	Returns the filename of the currently executing script
\$_SERVER['GATEWAY_INTERFACE']	Returns the version of the Common Gateway Interface (CGI) the server is using
\$_SERVER['SERVER_ADDR']	Returns the IP address of the host server
\$_SERVER['SERVER_NAME']	Returns the name of the host server (such as www.w3schools.com)
\$_SERVER['SERVER_SOFTWARE']	Returns the server identification string (such as Apache/2.2.24)
\$_SERVER['SERVER_PROTOCOL']	Returns the name and revision of the information protocol (such as $HTTP/1.1$)
\$_SERVER['REQUEST_METHOD']	Returns the request method used to access the page (such as POST)
\$_SERVER['REQUEST_TIME']	Returns the timestamp of the start of the request (such as 1377687496)
\$_SERVER['QUERY_STRING']	Returns the query string if the page is accessed via a query string
\$_SERVER['HTTP_ACCEPT']	Returns the Accept header from the current request
\$_SERVER['HTTP_ACCEPT_CHARSET']	Returns the Accept_Charset header from the current request (such as utf-8,ISO-8859-1)
\$_SERVER['HTTP_HOST']	Returns the Host header from the current request
\$_SERVER['HTTP_REFERER']	Returns the complete URL of the current page (not reliable because not all user-agents support it)
\$_SERVER['HTTPS']	Is the script queried through a secure HTTP protocol

PHP – Form

welcome_get.php

PHP – Xử lý dữ liệu


```
<?php
   if ($ SERVER["REQUEST METHOD"] == "POST") {
        if (empty($ POST["name"])) {
            $nameErr = "Name is required";
         else {
            $name = test input($ POST["name"]);
        if (empty($ POST["email"])) {
            $emailErr = "Email is required";
         else {
            $email = test input($ POST["email"]);
```

PHP – Include và Require

- Thêm nội dung và file php
- Cú pháp:
  - include "tên_file"; (phát cảnh báo và & tiếp tục thực thi)
  - require "tên_file"; (phát sinh lỗi & dừng thực thi)

PHP – Upload File


```
<?php
$target dir = "uploads/";
$target_file = $target_dir . basename($_FILES["fileToUpload"]["name"]);
\supoadOk = 1;
$imageFileType = strtolower(pathinfo($target file,PATHINFO EXTENSION));
// Check if image file is a actual image or fake image
if(isset($_POST["submit"])) {
    $check = getimagesize($_FILES["fileToUpload"]["tmp_name"]);
    if($check !== false) {
        echo "File is an image - " . $check["mime"] . ".";
        \sup_{0 \le 1}
    } else {
        echo "File is not an image.";
        $uploadOk = 0;
    }
```

PHP – Upload File


```
// Check if $uploadOk is set to 0 by an error
if ($uploadOk == 0) {
    echo "Sorry, your file was not uploaded.";
// if everything is ok, try to upload file
} else {
    if (move_uploaded_file($_FILES["fileToUpload"]["tmp_name"], $target_file)) {
        echo "The file ". basename( $_FILES["fileToUpload"]["name"]). " has been uploaded.";
    } else {
        echo "Sorry, there was an error uploading your file.";
    }
}
```

PHP – Thực thi chương trình bên ngoài

- exec string exec (string \$command [, array &\$output [, int &\$return_var]])
- systemstring system (string \$command [, int &\$return_var])
- passthru
   void passthru (string \$command [, int &\$return_var])
- pcntl_exec
   void pcntl_exec (string \$path [, array \$args [, array \$envs]])

MySQL

- Phổ biến nhất với hệ thống dùng PHP
- Nhanh, tin cậy và dễ sử dụng
- Sử dụng chuẩn SQL
- Đa nền tảng
- Được phát triển và hỗ trợ bởi Oracle

MySQL – insert (Object-oriented)

```
$servername = "localhost";
$username = "username";
$password = "password";
$dbname = "myDB";
// Create connection
$conn = new mysqli($servername, $username, $password, $dbname);
// Check connection
if ($conn->connect error) {
    die("Connection failed: " . $conn->connect_error);
}
$sql = "INSERT INTO MyGuests (firstname, lastname, email)
VALUES ('John', 'Doe', 'john@example.com')";
if ($conn->query($sql) === TRUE) {
    $last id = $conn->insert id;
    echo "New record created successfully. Last inserted ID is: " . $last id;
} else {
    echo "Error: " . $sql . "<br>" . $conn->error;
}
$conn->close();
```

MySQL – Select

MySQL – Delete


```
// sql to delete a record
$sql = "DELETE FROM MyGuests WHERE id=3";

if ($conn->query($sql) === TRUE) {
    echo "Record deleted successfully";
} else {
    echo "Error deleting record: " . $conn->error;
}
```

MySQL – Update


```
$sql = "UPDATE MyGuests SET lastname='Doe' WHERE id=2";
if ($conn->query($sql) === TRUE) {
    echo "Record updated successfully";
} else {
    echo "Error updating record: " . $conn->error;
}
```

MySQL – Comment

- MySQL, MSSQL, Oracle, PostgreSQL, SQLite
  - 'OR '1'='1' -- comment goes here
  - 'OR '1'='1' /* comment goes here */
- MySQL
  - 'OR '1'='1' # comment goes here
- Access (using null characters)
  - ' OR '1'='1' %00
  - 'OR '1'='1' %16

MySQL – Order by


```
SELECT column1, column2, ...
FROM table_name
ORDER BY column1, column2, ... ASC|DESC;
```

CustomerID	CustomerName
1	Alfreds Futterkiste
2	Ana Trujillo Emparedados y helados
3	Antonio Moreno Taquería
4	Around the Horn

CustomerID	CustomerName
91	Wolski
90	Wilman Kala
89	White Clover Markets
88	Wellington Importadora

MySQL – Union


```
SELECT column_name(s) FROM table1
UNION
SELECT column_name(s) FROM table2;
```

id		id		id
1	UNION	2		1
2		3		2
3		4		3
				4

MySQL – TOP, LIMIT, OFFSET

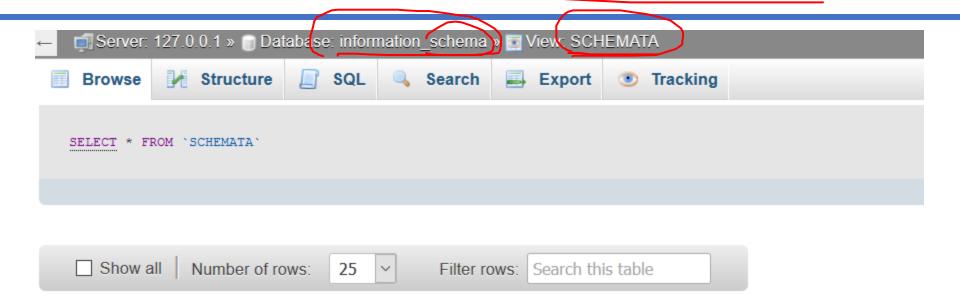
```
SELECT TOP number percent column_name(s)
FROM table_name
WHERE condition;
```

```
SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE condition
LIMIT number;
```

```
SELECT column_name(s)
FROM table_name
WHERE condition
LIMIT number OFFSET offset;
```

MySQL – Information_Schema

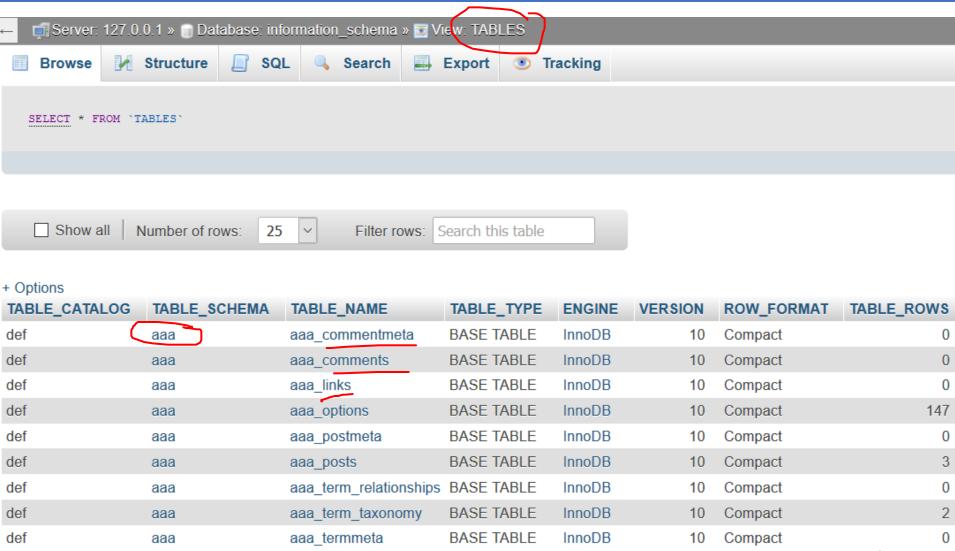

+ Options

CATALOG_NAME	SCHEMA_NAME	DEFAULT_CHARACTER_SET_NAME	DEFAULT_COLLATION_NAME
def	aaa	utf8	utf8_unicode_ci
def	banhang	utf8	utf8_unicode_ci
def	baove	utf8	utf8_unicode_ci
def	blog_banhang	utf8	utf8_unicode_ci
def	cfvi	utf8mb4	utf8mb4_unicode_ci
def	champasack	utf8	utf8_unicode_ci
def	champasak	utf8	utf8_unicode_ci
def	congnghebachkhoa	utf8	utf8_unicode_ci

MySQL – Information_Schema

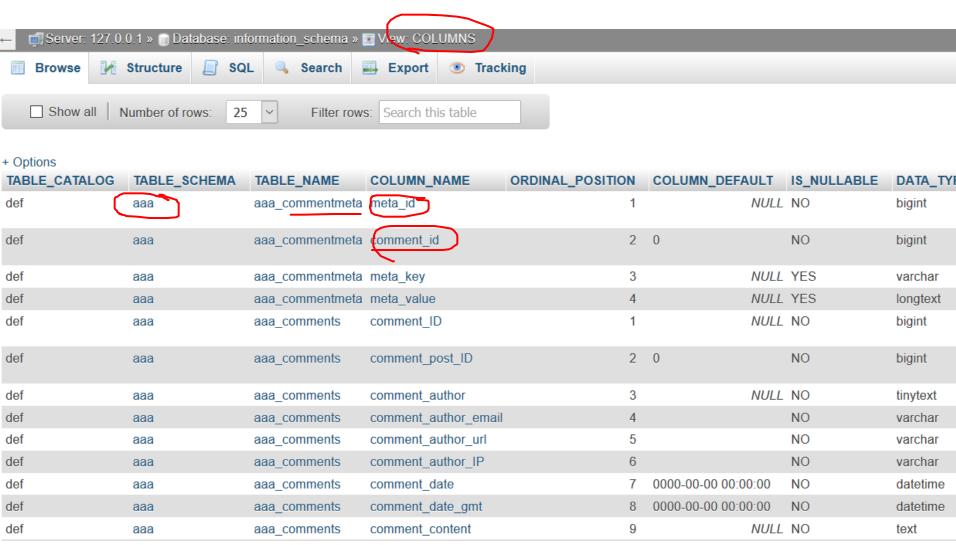

58

MySQL - Information_Schema

Luyện tập thêm

- W3C
- Example exercise: https://bit.ly/3mmT6EC

BT1: Thực hành 1 chút về HTML ©

Viết một trang html đơn giản có một form điền thông tin username/password.

Ví dụ

Simple demo form	
Username: Password: Submit	

BT2: Nâng cấp form đăng nhập nào :D

(Cá nhân) Viết code Javascript kiếm tra điều kiện của username/password được nhập.

Ví du

Simple demo form	
Username: Password: Submit	

- Kiểm tra khi submit form
- 2. Điều kiện tham khảo:
  - a. Username và password không được đế trống.
  - Username không chứa khoảng trắng, không chứa kí tự đặc biệt trừ và

Bài tập

• BT3:

 Sử dụng PHP/MySQL để hoàn thiện bài tập tạo form đăng nhập/ đăng ký đơn giản ở các buổi trước.

Bảo mật web và ứng dụng

